

Araştırma Makalesi

Gülhane Tıp Tarihi ve Tıp Etiği Dergisi

Pediyatrik Palyatif Bakımın Tarihsel Gelişimi

Nihal DURMAZ*

Makale Bilgisi

Makale geçmişi

Geliş Tarihi: 02.01.2024

Kabul Ediliş Tarihi: 14.06.2024

Anahtar kelimeler:

Palyatif bakım, Çocuk, Etik, Tıp tarihi

İletişim:

Doç Dr. Nihal DURMAZ

E-posta: drmnzhl@gmail.com

Özet

Pediyatrik palyatif bakım (PPB), çocukların ve ailelerinin fiziksel, duygusal, sosyal ve ruhsal ihtiyaçlarını karşılamayı hedefleyen kapsamlı, multidisipliner bir yaklaşımdır ve 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren gelişmeye başlamıştır. PPB'in gelişmesinde tıbbi gelişmeler ve çocuk hakları kavramlarının yaygınlaşması etkili olmuştur. Tıbbi ve teknolojik gelişmeler sonucu ciddi veya yaşamı tehdit eden hastalıklara sahip çocukların yaşam süreleri uzamış ve uzun süreli tedavi ve destek gerektirmiştir. Bu süreçte yaşam kalitelerini artırmak ve semptomları yönetmek için palyatif bakım yaklaşımı ortaya çıkmıştır. Cicelly Saunders tarafından 1967'de kurulan St. Christopher's Hospis'i palyatif bakımın öncüsü olmuştur. Çocuklara yönelik bir bakımevi olan Helen House ise 1982'de kurulmuştur. Hastane temelli ilk PPB merkezini ise Dr. Ann Goldman, 1986 yılında Londra'da kurmuştur. Dr. Goldman multidisipliner bir ekip kurmuş ve çocuklarda yaşamı tehdit eden hastalıklarla mücadele ederken ağrı, semptom yönetimi, psikososyal destek ve aile danışmanlığı gibi konularda uzmanlaşmış bir bakım hizmeti sunmayı amaçlamıştır. Türkiye'de ise PPB henüz başlangıç seviyesindedir. Ülkemizde ilk pediyatrik palyatif bakım merkezi 2015 yılında Bursa Dörtçelik Çocuk Hastalıkları Hastanesi'nde kurulmuştur. Türkiye'de pediyatrik palyatif bakımın kurulması ve geliştirilmesi konusundaki çabalar yeni ve henüz yeterince gelişmemiştir.

*Doç. Dr. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ankara, Türkiye, ORCID: 0000-0002-3079-1769